

Відділ освіти Рокитнівської райдержадміністрації
Рокитнівський НВК «Школа І-ІІІ ступенів-ліцей»
Рокитнівської районної ради Рівненської області

О. М. Мелешук

Впровадження інтерактивних технологій в навчально-виховний процес початкової школи

Рокитне 2018

Автор- упорядник:

Мелещук Олена Миколаївна, вчитель початкових класів Рокитнівського НВК « Школа I-III ступенів – ліцей», спеціаліст першої категорії.

Впровадження інтерактивних технологій в навчально-виховний процес початкової школи – Рокитне, 2018 – 28 с.

Рецензент: Трофимчук Т.Д., заступник директора з навчально-виховної роботи у початкових класах Рокитнівського НВК « Школа I-III ступенів – ліцей»

Посібник містить методичні рекомендації щодо використання інтерактивних технологій в навчально-виховному процесі початкової школи.

Рекомендовано методичною радою
Рокитнівського НВК « Школа I-III ступенів – ліцей»
Рокитнівської районної ради Рівненської області
Протокол № 3 від 02 січня 2018 р.

Посібник знайом
виховного процесу –
навчання, які допом
різноманітним, ефек
практичний аспект

початковій школі, а саме розробки фрагментів уроків з інваріативної частини навчального плану та доцільність їх використання на різних етапах уроку.

Матеріал буде цікавий вчителям початкових класів, всім тим, хто на практиці впроваджує ідеї взаємного навчання та стимулює учнів до творчості.

організації навчально-
креативними методами
с навчання цікавим,
ий теоретичний та
ходів на уроках у



На початку ХХІ ст. в теорії і практиці навчання особливо гостро стоїть питання про розвиток творчих здібностей учнів. Це пов'язано з тим, що орієнтація шкіл та формування в учнів в основному репродуктивного мислення призвела до того, що більшість випускників, які добре знали шкільну програму, не вміють використовувати отримані в школі знання в нестандартній ситуації, під час розв'язання проблемних завдань у різних сферах суспільного життя. Найголовнішим завданням педагога на кожному уроці навчально-виховного процесу має стати розвиток у дитини гнучкості мислення. А для цього треба перетворити кожен урок в школі на урок мислення-спілкування, де істина постає як суперечка про істину, як діалог.

У північних народів є простий і мудрий афоризм: «Якщо подарувати людині одну рибину, вона буде ситою один день. Якщо подарувати дві, буде ситою два дні. А якщо навчити ловити рибу – буде ситою все життя.» Так і в навчанні: скільки б у школяра не було предметних знань і вмінь, старанності,

сумлінності – їх все одно буде замало для подальшого успішного навчання і розвитку.

Зацікавленість є ефективним засобом успішного навчання, необхідною умовою досягнення позитивних наслідків. Видатний педагог В.О.Сухомлинський вважав, що навчальний процес у сучасній школі повинен розвивати всемогутню радість пізнання. Лише тоді, коли дитина зацікавиться матеріалом, у неї виникне бажання дізнатися про нього більше.

Вважаю, що використання інтерактивних методів навчання допомагає вчителю розв'язати дану проблему.

Переваги інтерактивних методів навчання:

- у роботі задіяні всі діти класу;
- учні вчаться працювати у групі (команді);
- формується доброзичливе ставлення до опонента;
- кожна дитина має можливість пропонувати свою думку;
- створюється «ситуація успіху»;
- за короткий час опановується багато нового матеріалу;
- формуються навички толерантного спілкування, вміння аргументувати свою точку зору, знаходити альтернативне рішення проблеми.

Інтерактивні методи дають змогу створювати навчальне середовище, в якому теорія і практика засвоюються одночасно, а це надає змогу учням розвивати світогляд, формувати характер, логічне мислення, зв'язне мовлення; формувати критичне мислення; виявляти і реалізувати індивідуальні можливості. При цьому навчально-виховний процес організовується так, що учні шукають зв'язок між новими та вже отриманими знаннями; приймають альтернативні рішення, мають змогу зробити «відкриття», формують свої власні ідеї та думки за допомогою різноманітних засобів; навчаються співробітництву.



Технологія «Мікрофон»

Учні швидко по черзі висловлюються з приводу проблеми, передаючи один одному уявний "мікрофон".

За настановою учителя школярі у «мікрофон» дають відповіді. При цьому відповіді не обговорюються і не коментуються. Якщо учень припустився помилки, то відповідь формулює наступний учень. Метод «Мікрофон» надає можливість кожному сказати щось швидко, по черзі, відповідаючи на запитання або висловлюючи свою думку чи позицію.

Правила проведення такі:

- говорити має тільки той, у кого «символічний» мікрофон;
- відповіді не коментуються і не оцінюються;
- коли хтось висловлюється, інші не можуть говорити або викрикувати з місця.

Урок математики в 1 класі

Тема «Додавання і віднімання в межах 10»

Учням пропонується назвати наступне число до чисел 3, 5, 8, 2, 4, 9, 1.

Назвати попереднє число до чисел 5, 7, 4, 9, 10, 6, 2, 8, 3.

Назвати сусідів чисел 7, 4, 5, 8, 2, 9, 6.



Інтерактивна вправа «Карусель»

Школярі розташовуються у два кола (внутрішнє та зовнішнє) з різними функціями навчального діалогу. Учні внутрішнього кола ставлять запитання, формулюють певні твердження, а учні зовнішнього кола відповідають на поставлене запитання або спрощують (підтверджують) висновки щодо означень понять. Школярі зовнішнього кола рухаються по колу, змінюючи партнера спілкування. Кожен учень внутрішнього кола має однакову кількість карток, за якими і формулює завдання. У випадку, коли учень зовнішнього кола правильно і швидко відповідає на питання, йому передається картка, а якщо учень не встигає дати відповідь на питання або дає хибну відповідь – картка залишається в учня внутрішнього кола. Робота закінчується тоді, коли учні внутрішнього кола передадуть всі картки із завданнями. За кількістю одержаних карток можна оцінити відповіді учнів.

Урок природознавства в 2 класі

Вивчення нового
матеріалу

Тема: Жива і нежива природа

Підтема. Умови для розвитку всього живого на Землі. Після того, як з'ясували, що належить до живої і неживої природи, постала проблема: що ж потрібно для розвитку всього живого у природі?

Проводиться мозковий штурм-карусель.

I. Об'єднання учнів у групи за розрахунком: «Сонце. Зірка. Місяць». Знайшовши свого партнера, підійдіть до своєї таблиці. (На стінах 3 аркуші з символічними малюнками)

Що треба для
життя людині?

Що треба для життя
рослині?

Що треба для життя
тварині?

2. Вручення маркерів: «сонечкам» — червоний; «зіронькам» — рожевий; «місяченькам» — оранжевий.

3. Виконання завдання

У ч и т е л ь. За сигналом дайте відповідь на питання. На роботу ви маєте 1 хвилину.

Через 1 хвилину за сигналом кожна група по колу переходить до наступної таблиці. Вправа продовжується доти, доки кожна група не дасть відповіді на всі запитання.

4. Кожна група закінчила рух біля таблиці, з якої починала.

У ч и т е л ь. На вивчення складеної таблиці у вас є 1 хвилина. Зверніть увагу на доповнення.

5. Презентація роботи у групах

Технологія «Акваріум»

Є ефективним методом розвитку вмінь ведення дискусії. Після того, як учитель об'єднав учнів на дві-чотири групи і запропонував завдання для виконання та необхідну інформацію, одна з груп сідає в центр класу, утворивши внутрішнє коло. Учасники цієї групи починають обговорювати запропоновану вчителем проблему. Всі інші мовчки спостерігають за обговоренням. Групі, що працює, для виконання завдання необхідно:

1. Прочитати вголос ситуацію.

2. Обговорити її в групі, використовуючи метод дискусії.

3. Дійти спільного рішення.

На цю роботу групі дається 3-5 хв. Усі інші учні класу мають тільки слухати, не втручаючись у хід обговорення, спостерігають, чи



відбувається дискусія за визначеними правилами. Після закінчення часу група займає свої місця, а вчитель ставить до класу запитання:

Чи погоджуєтесь ви з думкою групи?

Чи була ця думка достатньо аргументована, доведена?

Який з аргументів ви вважаєте більш переконливим?

Після цього місце в “Акваріумі” займає інша група і обговорює наступну ситуацію(проблему).

Всі групи по черзі мають побувати в “Акваріумі”, і результати роботи кожної з них мають бути обговорені у класі.

Урок математики в 4 класі

Тема: Розв'язування логічних задач

Якщо існує кілька шляхів розв'язання логічної задачі, учнів об'єднують в 2—4 групи. Одна з груп сідає в центрі класу й утворює маленьке коло. Учасники цієї групи обговорюють свій варіант розв'язання задачі, використовуючи метод дискусії (3—5 хвилин). Інші учні класу слухають, не втручаючись у хід обговорення. Потім кожна група, по черзі займаючи місця в центрі класу, пропонує свій варіант розв'язання задачі. Обирається найбільш раціональний варіант.

Вивчення нового матеріалу

Технологія “Ажурна пилка”

Дозволяє працювати разом, щоб вивчити значну кількість інформації за короткий проміжок часу, а також заохочує допомагати один одному вчитися навчаючи.

Під час роботи за допомогою методу “Ажурна пилка” діти повинні бути готовими працювати в різних групах.

- Спочатку ви будете працювати в “домашній” групі.

- Потім в іншій групі ви будете виступати в ролі “експертів” з питання, над яким ви працювали в домашній групі та отримуєте інформацію від представників інших груп.

- Ви знову повернетесь у свою “домашню” групу для того, щоб поділитися тією новою інформацією, яку вам надали учасники інших груп.

Урок природознавства в 3 класі

Тема. Грунт

1) Учні об'єднані в 7 груп по 4 учні. Кожна група самостійно за картками-алгоритмами дій, підручником, універсальними довідниками засвоює знання про:

- 1 група - торф;
- 2 група – кам'яне вугілля;
- 3 група - нафта;
- 4 група - газ;
- 5 група - залізна руда;
- 6 група - вапняк;
- 7 група - мармур.

У кожного члена групи є відповідний номер, причому номери кожної групи різних кольорів.

2) Обмін інформацією з іншими групами

За сигналом вчителя групи формуються за номерами. Тоді у кожній групі по 7 учнів, які повідомляють у новій групі свою інформацію.

3) Обмін інформацією в початковій групі

Учні повертаються в групи за кольорами, обмінюються отриманою інформацією.

Вивчення нового матеріалу



Технологія «Броунівський рух» («Навчаючись-учусь»)

Такий вид навчальної діяльності дає можливість взяти активну участь у навчанні та передачі своїх знань іншим учням. Після того, як учитель назвав тему та мету уроку й роздав учням картки із завданням, їм треба ознайомитися з інформацією, що міститься на картці. Згодом необхідно ознайомити зі своєю інформацією інших однокласників. Підготуватись до передання цієї інформації іншим у доступній формі

Урок математики в 4 класі

Тема: Нумерація чотирицифрових чисел.

Завдання:

1. Записати чотирицифрове число за допомогою цифр 0, 7, 3, 5, у якому найбільша цифра на місці сотень, а цифра 5 на місці одиниць.
2. Записати чотирицифрове число, у якому цифра сотень найбільша, а цифра тисяч не найменша, а цифра одиниць 5. Записати відповідь, якщо цифри 2, 3, 5, 8.
3. Записати чотирицифрове число, у якому цифра тисяч більша цифри десятків у 3 рази, а цифра сотень у 3 рази більша цифри одиниць. Цифра сотень більша цифри десятків у 2 рази.
4. Записати найбільше чотирицифрове число за допомогою цифр 2, 4, 5, 7, але щоб сума сотень і одиниць дорівнювала сумі тисяч і десятків. 25
5. Записати найменше чотирицифрове число за допомогою цифр 3, 4, 6, 7, але щоб різниця тисяч і сотень дорівнювала різниці десятків і одиниць.
6. Сума цифр чотирицифрового числа дорівнює 21. Цифра тисяч більша цифри сотень на 4 одиниці, а різниця десятків і одиниць дорівнює 5. Цифра одиниць більша цифри сотень у 2 рази. Назвати це чотирицифрове число.

Повторення вивченого матеріалу

Технологія «Незакінчені речення»



Децю ускладнений варіант великого кола: відповідь учня – це продовження незакінченого речення типу «можна зробити такий висновок...», «я зрозумів, що...», «на мою думку ...».

Урок природознавства ви 3 класі

Тема. Охорона природи. Чисте довкілля.

Повторення вивченого матеріалу

Дітям пропонується підготовлена вчителем сторінка «Мої думки».

Завдання: закінчити речення одним із варіантів відповіді.

1. На мою думку, проблеми охорони природи виникли тому, що *(зростає чисельність населення, людство споживає занадто багато природних ресурсів, Земля надто мала, можливості природи обмежені)*.

2. На мою думку, основними чинниками недбалого ставлення до природи є *(розвиток науки і виробництва, втручання в глибини Землі, порушення екологічної рівноваги, забруднення космічного простору)*.

3. На мою думку, виробництво весь час потрібно *(обмежувати, нарощувати, удосконалювати)*.

4. На мою думку, глобальні екологічні проблеми мене *(не стосуються, безпосередньо стосуються, залежать від моїх дій)*.

Урок природознавства в 2 класі

Тема. Тварини

Тварини – це частина.....

Тварини відрізняються між собою за

Тварини живляться

Тварини дають
людям.....

Підведення підсумків уроку



Технологія «Мозковий штурм».

Суть технології полягає в тому, що всі учні по черзі висловлюють абсолютно всі думки з приводу проблеми. Висловлене не критикується і не обговорюється до закінчення висловлювань.

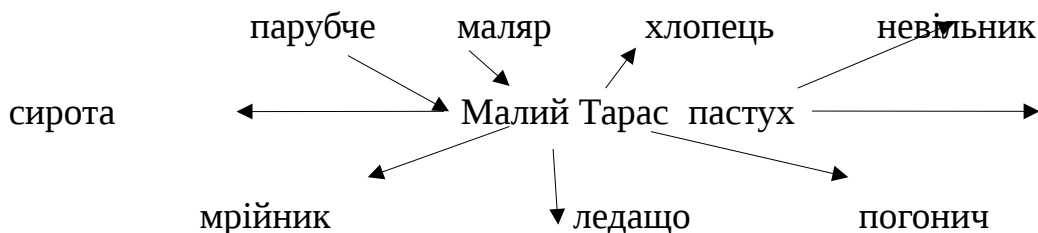
Метод «Мозковий штурм» - оперативний метод вирішення проблеми на основі стимулювання творчої активності, за якого учасникам обговорення пропонують висловити якомога більшу кількість варіантів рішень, в тому числі найфантастичніших. Потім із загального числа висловлених ідей відбирають найбільш вдалі, які можуть бути використані на практиці.

Урок читання в 4 класі

Вивчення нового матеріалу

Тема: Життя і творчість Т.Г.Шевченка

Треба зі слів, які вам роздано, вибрати слова, які характеризують малого Тараса.



Поет, Кобзар, співак? Які ще слова можна підібрати?

Урок математики в 4 класі

Тема. Площа прямокутника.

Запитання вчителя:

- Що треба знати, на вашу думку, щоб знайти площу прямокутника?
(На дошці записуються всі ідеї дітей. Жодна з них не відкидається, не критикується вже записана, дозволяється розвивати попередні ідеї).

Можливі відповіді дітей:

- Щоб знайти площу прямокутника, досить знань про периметр.
- Необхідно знати довжину всіх сторін.
- Необхідно знати довжину двох сторін.
- Необхідно знати перетворення іменованих чисел.

Підведення підсумків уроку



Технологія «Робота в парах»

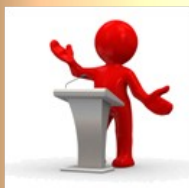
Учні працюють в парах, виконуючи завдання. Парна робота вимагає обміну думками і дозволяє швидко виконати вправи, які в звичайних умовах є часомісткими або неможливими (обговорити подію, твір, взагалі інформацію, вивести підсумок уроку, події тощо, взяти інтерв'ю один в одного, проанкетувати партнера). Після цього один з партнерів доповідає перед класом про результати.

Урок математики в 3 класі

Тема. Задачі на різницеве і кратне порівняння.

Вивчення нового матеріалу

Учитель готує картки з двома задачами різних типів. Роздавши кожній парі по дві однакові картки, він пропонує за хвилину ознайомитися із завданням і обміркувати свій висновок. За сигналом учителя упродовж 30 с учні висловлюються вголос. Ще півхвилини вони узгоджують думки й визначаються, хто висловлюватиметься перед класом. Представник пари робить висновок про те, чим схожі й чим відрізняються подані задачі. Решта учнів, у разі потреби, доповнює. Весь клас робить висновок, що різницеве порівняння показує, «на скільки» більша чи менша одна величина від іншої, а кратне — «у скільки разів» вони відрізняються.



Технологія «Займи позицію»

Аркуші паперу із написами «погоджуюсь», «непогоджуюсь» прикріплені у протилежних кутах класу. Вчитель пропонує учням зібратися у центрі кімнати. Далі він зачитує твердження, стосовно яких учням необхідно висловити власну точку зору. Якщо вони погоджуються із запропонованим твердженням, то мають піти у куток класу, де прикріплено табличку «погоджуюся». Якщо учні не поділяють думку, поставлену на обговорення, то переходять у куток з табличкою «не погоджуюсь». Після розподілу груп по кімнаті стосовно кожного твердження вчитель просить декого аргументувати свою позицію.

Урок читання в 3 класі

Тема. Вавилонська вежа.

Учитель дає можливість пригадати, що «Вавилонська вежа» — це біблійна легенда. З цієї легенди історично склалися різні висновки:

- різноманітність мов на землі;
- могутність Вавилонської держави;
- міцність віри в Бога;
- неминуче покарання за людську погорду.

Завдання цього уроку — проаналізувати ці висновки і, можливо, дійти до єдиної думки.

На протилежних стінах класу розміщено 3 плакати.

«Вавилонська вежа» — легенда про виникнення різних мов.

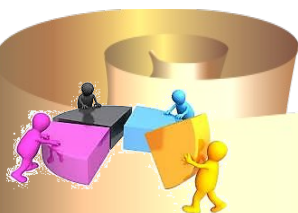
«Вавилонська вежа» — легенда про погорду як найбільший людський гріх.

«Вавилонська вежа» — легенда-згадка про часи, коли на землі панував мир, вселюдське розуміння і злагода.

Діти, займаючи певну позицію, утворюють групи. З хвилини обговорюють свій вибір у групах.

Закріплення вивченого
матеріалу

2—4 учні від кожної групи обґрунтовують свою думку, цитуючи твір. У процесі обговорення допускається перехід до іншої групи, а в результаті обговорення весь клас може дійти єдиної думки або так і залишитися на різних позиціях.



Технологія «Ситуативне моделювання»

Ігрова модель навчання покликана реалізувати комплекс цілей: забезпечення контролю прояву емоцій, надання дитині можливості самовизначення, розвитку творчої уяви, вільного висловлювання своєї думки.

За ігровою моделлю учасники навчального процесу перебувають у нетрадиційних умовах. Учні самі обирають собі ролі, створюють проблемні ситуації, шукають шляхи їх розв'язання, покладаючи на себе відповідальність за обране рішення.

Учитель в ігровій моделі є інструктором (ознайомлює з правилами гри, консультує), суддею (коригує та дає поради стосовно розподілу ролей), тренером (надає підказки з метою поживлення гри), головуючим, ведучим (організатором обговорення).

Урок природознавства в 3 класі

Тема. Ланцюг живлення.

Гра-експромт «Пожежа»

Учні об'єднуються в групи з умовними ролями в кожній:

- «Рослини» (дерева, пшениця, квіти-волошки);
- «Рослиноїдні тварини» (ховрах, грак, заєць);
- «Хижі тварини» (їжак, вовк, лисиця).

Діти з «Новин телебачення» отримують інформацію про пожежу та її наслідки для сільського господарства регіону й починають «реагувати на повідомлення», виконуючи свої ролі.

Потім збираються в свої групи й вирішують проблему.

Після обговорення ситуації виходять з ролей:

- Як ви почувалися в тій чи іншій ролі?
- Що подобалося під час гри, що ні?
- Чи бували ви самі в подібній ситуації?
- Чи була вирішена проблема? Чому? Як?
- Яку іншу лінію поведінки можна було б виробити?
- Яким чином цей досвід може вплинути на ваше подальше життя?

Закріплення вивченого матеріалу

Технологія «Метод «Прес»

Інструкція до застосування

1. *Позиція:* почніть зі слів „Я вважаю, що ...” та висловіть свою думку, поясніть, у чому полягає ваша точка зору.
2. *Обґрунтування:* починаючи зі слів „...тому, що...”, наведіть причину появи цієї думки, тобто поясніть, на чому ґрунтується доведення вашої позиції.
3. *Приклад:* продовжуйте висловлювання словом „... наприклад...” та наведіть факти, що підтверджують вашу позицію.
4. *Висновки:* закінчіть вислів „Отже (тому), я вважаю...” і узагальніть свою думку, зробіть висновок про те, як необхідно діяти (це своєрідний заклик прийняти вашу позицію).

Українська мова в 4 класі

Тема. Однорідні члени речення.

Чотири пари працюють одночасно. Перед кожною стоїть завдання відповідати на поставлене запитання виключно за поданим кліше:

1-ша пара — «Я вважаю, що...»

2-га пара — «...тому, що...»

3-тя пара — «...наприклад...»

4-та пара — «Таким чином...»

Отже, міркування набуває такого вигляду:

- Я вважаю, що ці члени речення є однорідними, тому що вони відповідають на одне й те саме питання й залежать від одного й того ж слова.

Підведення підсумків уроку

Урок природознавства в 2 класі

Тема. Жива і нежива природа

Розв'язання логічних завдань „Що зайве? Чому?“

- Небо, Місяць, вода, зорі, пісок, карта.

- Дуб, камінь, Сонце, повітря.

- Слон, ластівка, робітник, земля, комар.

Підведення підсумків уроку

Технологія «Два — чотири — всі разом»

Технологія, що передбачає розвиток у молодших школярів навичок спілкування у групах з різною кількістю учасників діалогу. Учням класу пропонується проблемне питання, ситуація вибору з часом на обдумування, після чого учні спочатку здійснюють пошук варіантів способів розв'язування у парі, визначають свій варіант виконання завдання, потім учотирьох обговорюють і визначають спосіб розв'язування.

Завершальний етап роботи – колективне обговорення способів виконання завдання. Прикладом може бути розв'язування задач на рух, які мають кілька способів розв'язування; нестандартних задач, що передбачає пошук оригінального способу та ін.

Урок природознавства в 2 класі

Тема. Жива і нежива природа

1) Робота в парах

Розгляд парою 1 ілюстрації рослин, тварин, людей, предметів неживої природи або предметів, зроблених руками людьми.

Висновок про те, до якої групи належить те, що зображено на малюнку.

Після цього діти об'єднуються в групи: 1 - тварини, 2 - рослини, 3 - гриби, 4 - нежива природа, 5 - те, що зроблено руками людини.

Працюємо разом. Захищаємо думку кожної групи. Об'єднуємо ілюстрації в більші групи: жива + нежива природа = природа, і окремо, те, що зроблено руками людини.

Закріплення вивченого матеріалу



Технологія «Дерево рішень»

Дерево рішень – діти об'єднуються в 3 або 4 групи з однаковою кількістю учасників. Кожна група обговорює питання й робить записи на своєму «дереві» (аркуші ватману), потім групи міняються місцями і дописують на деревах сусідів свої ідеї.

Урок математики в 4 класі

Тема. Дія додавання. Закони додавання.

На дошці окремі аркуші паперу з написаними на них законами додавання й висновками з кожного. У центрі намальоване дерево.

Закріплення вивченого матеріалу

Завдання 1. Обрати із запропонованих записів ті, які ви вважаєте «коренями» дерева, і ті, які ви вважаєте його «плодами». Відповідно розмістити картки під деревом і на його кроні.

Завдання 2. Обговорити свої дії в парах, дійти до суті дії додавання на прикладі натурального ряду чисел.

Урок української мови в 4 класі

Тема. Відмінки іменників.

I стадія:

- З якими граматичними поняттями працювали на уроці?
- Скільки відмінків існує в українській мові?
- Що ми враховуємо, коли визначаємо відмінок іменника?
- Які питання ставляться до називного відмінка? Тощо.

II стадія:

- Чому саме так назвали відмінки?
- Чому кличний відмінок не має питань?
- Які допоміжні дієслова застосовувались під час засвоєння відмінків?
- Де найчастіше зустрічаються іменники в кличному відмінку?

III стадія:

- Чи можна провідмінити іменник, не запам'ятавши назву відмінка, питання до нього?

- Згідно з цим, що, на вашу думку, від вас вимагають?

- Де зустрічається правильне написання кличної форми?

Пари об'єднуються в четвірки. Завдання: порівняти результати попередньої роботи, побудувавши спільно логічну послідовність запитань з розділу, дійшовши згоди.

Кожна четвірка повинна сформулювати одне запитання-відповідь, яке відображає основний зміст розділу, записати його на дошці.

Закріплення вивченого матеріалу

Метод «Кубування»

На гранях куба, виготовленого з картону, записані запитання або завдання (по одному на гранях). Учням пропонується викласти на папері (або в усній формі) думки на запропоновану тему впродовж 2-4хв.

«Кубування» є методом навчання, який полегшує розгляд різних сторін теми і водночас допомагає охарактеризувати поняття різнобічно й вичерпно, використовуючи для цього глибинні знання. Метод «кубування» допомагає залучити до роботи всіх без винятку учнів.

Урок природознавства в 2 класі

Тема: Тварини

Вибрати серед ілюстрацій ту, яка підходить за ознаками.

Наприклад: проворна, хижа, руда, хитра, любить ласувати курочкою – хто це?

Закріплення вивченого матеріалу

Або: вайлуватий, бурий або білий, косолапий, взимку спить у барлозі, всеїдний, любить мед – хто це?

Урок читання в 2 класі

Тема. І.Франко «Лисичка і Журавель»

Зараз ми з кубом пограємо в гру «Так чи Ні».

--- Казка учить нас бути гостинними?

--- Чи хотіли ви бути такими, як лисичка?

---- Чи казка засуджує порядність?

--- У кожного повинні бути друзі?

--- З друзями потрібно бути чуйними, доброзичливими?

Закріплення вивченого матеріалу



Метод «Дискусія»

Метод допомагає виявити наявну різноманітність точок зору на питання чи проблему і при необхідності обговорити кожну з них. У процесі полеміки формуються вміння формулювати думки, аргументувати їх, виробляються навички критичного мислення.

Дискусія дає прекрасну нагоду виявити різні позиції з певної проблеми або з суперечливого питання. Для того, щоб дискусія була відвертою, необхідно створити в класі атмосферу довіри та взаємоповаги. Тому учням бажано знати правила культури ведення дискусії.

Пропонуються такі правила: Говоріть по черзі, а не всі одночасно. Не перебивайте того, хто говорить. Критикуйте ідеї, а не особу, що їх висловила. Поважайте всі висловлені думки (точки зору). Не смійтеся, коли хтось говорить, за винятком, якщо хтось жартує. Не змінюйте тему дискусії.

Урок природознавства в 2 класі

Тема: «Зима»

Ділова гра «За і проти».

- Які пори року ви знаєте?
- Які прикмети кожної з них?
- Чи любите ви зиму?
- Що ви знаєте про зиму?
- Спробуйте поглянути на зиму з двох боків: кому подобається вона і кому не подобається. Аргументуйте свої відповіді.

За: Кому зима подобається? Чому?

Проти: Кому не подобається зима? Чому?

- Що вам сподобалось у цій грі?

Підведення підсумків уроку

Метод «Передбачення»

Цей метод стимулює розвиток критичного мислення; дозволяє синтезувати думку, аналізувати інформацію, давати оцінку та зіставляти свої уявлення з розвитком подій .

Урок природознавства в 2 класі

Тема: «Зима»

- Які ви знаєте зимові місяці?
- Що ви очікуєте від кожного з них?
- Давайте пограємось у гру «Місяці говорять про себе». Уявіть себе на місці кожного місяця і почніть розповідь, наприклад, так: «Я – перший місяць зими...».

Підведення підсумків уроку

Урок «Я і Україна» в 3 класі

Тема уроку: Людські чесноти. Доброта.

- Як ви думаєте, про що ми сьогодні будемо говорити?
- Чи підійдуть до нашого уроку слова: «Добра не та людина, яка вміє робити добро, а та, яка не вміє робити зло»?

Мотивація навчальної діяльності

На кінці уроку провести читання учнями підготовлених творів на тему: «Чи можна вчитися добра?»

Технологія «Асоціативний куш»

На початку роботи вчитель визначає одним словом тему, над якою буде проводитися робота, а учні згадують все, що виникає в пам'яті стосовно цього слова. Спочатку висловлюються найголовніші асоціації, потім - другорядні. Вчитель фіксує відповіді у вигляді своєрідного «куща», який поступово «розростається». Даний метод універсальний, бо може використовуватися під час вивчення будь-якої навчальної дисципліни і на всіх етапах уроку, спонукає думати вільно та відкрито стосовно певної теми.

Урок математики в 1 класі

Тема: Нумерація чисел у межах 10.

Цей метод доцільно використовувати при вивченні числа і цифри 3, а також числа і цифри 7.

Учитель. Усі ми використовуємо слово «сім». Згадайте, де воно вам зустрічалося?

Учень. У казці «Вовк і семеро козенят».

Учитель. Так, правильно. А ще коли?

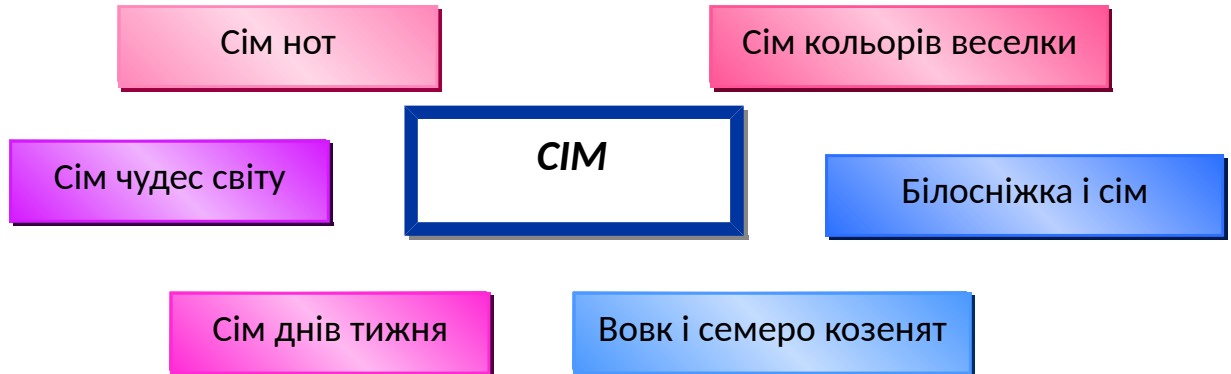
Учні

- Існує сім кольорів веселки.
- У казці «Білосніжка та семеро гномів».
- Ми знаємо сім нот: до, ре, мі, фа, соль, ля, сі.
- У тижні теж сім днів.
- У прислів'ях: семеро одного не чекають...
- А ще є сім чудес світу.
- Мені сім років.

Мотивація навчальної діяльності

Учитель. Так, зі словом «сім» ви знайомі давно, а в математиці для його позначення існує число і цифра 7.

Таким чином, на дошці перед очима дітей виникає (за розповідями дітей) цікавий «куц», на «гілках» якого знаходяться відомі ілюстрації.



Технологія «Перехресні групи»



Учні працюють у групах над виконанням певного завдання, потім по 2 учні з кожної групи переходять до інших груп і обмінюються результатами своєї роботи. Цей процес можна продовжувати, поки кожна група не скомплектується в первинному складі, або можна задовольнитися лише одним переходом.

Урок природознавства в 3 класі

Тема: Властивості води.

Вивчення нового матеріалу

1. В кожній групі виконайте дослід № 1 (у склянку з водою опустіть ложку. Чи добре її видно?) і зробіть висновок.
2. Тепер по 2 учні перейдіть в наступні групи і обміняйтесь власними висновками. (Вода прозора.)
3. Займіть свої місця і виконайте дослід № 2 (Подивіться, чи чиста вода має колір?). Обговоріть свої спостереження. Обміняйтесь учасниками і результатами своїх досліджень. (Вода не має кольору.)
4. Займіть місця у своїх групах. Проведіть дослід № 3 (Визначте, чи чиста вода має запах?) і обговоріть свої спостереження.
5. Наступні 2 учні, перейдіть в іншу групу і поділіться своїми висновками. (Вода не має запаху.)
6. Всі поверніться в свої групи і проведіть дослід № 4 (У склянку з водою додайте ложку цукру та розмішайте. Що сталося?). Обговоріть свої спостереження.
7. Обміняйтесь членами групи і своїми висновками. (Вода розчинник)
8. Тепер кожна група, маючи свої думки і висновки інших команд, презентує одну властивість води.
9. Підведемо підсумок нашої презентації. Які ж властивості має вода?
10. Останній дослід, який ви зараз виконаєте, буде таким. Перевірте, чи всі речовини розчиняються у воді. Роздивіться речовини, які лежать на парті та виберіть ті, які розчиняються у воді.
11. Обміняйтесь членами групи і своїми висновками. (Не всі. Цукор, сіль, кава розчинні.)
12. Проведемо презентацію ваших досліджень. Назвіть ті речовини, які розчиняються у воді.

Технологія «Мозаїка»

Метод, що дозволяє учням працювати разом, щоб вивчити значну кількість інформації за короткий проміжок часу, а також заохочує учнів допомагати один одному вчитися навчаючи. Кожен учень самостійно опрацьовує свою частину матеріалу і знайомить з нею свою групу. За допомогою товаришів дитина сприймає тему в цілому.

Учням пропонується самостійно опрацювати матеріал (кожному різний) і законспектувати його в один із розділів таблиці за певний час. Після цього діти по черзі знайомлять свою групу з конспектом, а члени групи повинні за ним записати в таблицю ті самі нотатки. На кінець спілкування у всіх членів групи повинна бути заповнена таблиця.

Урок природознавства 3 класі

Вивчення нового матеріалу

Тема: Корисні копалини

На одному уроці вивчаються такі корисні копалини як граніт, вапняк, пісок, глина. На початку уроку дітям треба чітко поставити завдання про те, що вони повинні занотувати: 1) властивості корисної копалини; 2) де її видобувають і як; 3) як її використовують.

Разом треба накреслити таблицю, яку діти будуть заповнювати під час опрацювання матеріалу та обміну інформацією.

Кінцевий результат цього уроку складена таблиця в кожній дитини. Вона має такий вигляд.

<p>Граніт</p> <p>1) Міцний важкий камінь; складається з різних зернинок;</p> <p>2) здобувають у кар'єрах або горах;</p> <p>3) використовують у будівництві: фундаменти, опори мостів, оздоблення стін будинків, станцій метро</p>	<p>Вапняки</p> <p>1) Тверді; різні за кольором; під дією оцету виділяють газ;</p> <p>2) здобувають у кар'єрах;</p> <p>3) виготовляють вапно; мармуром оздоблюють будинки, станції метро, роблять пам'ятники; крейдою пишуть</p>
<p>Пісок</p> <p>1) Піщинки різної величини пов'язані між собою; сипкий, добре пропускає воду; за кольором жовтий, білий;</p> <p>2) здобувають у кар'єрах;</p> <p>3) використовують у будівництві, при виготовленні посуду, пластиліну, фарби, скла</p>	<p>Глина</p> <p>1) Тверді частинки, з'єднані між собою; в'язка; добре ліпиться, погано пропускає воду;</p> <p>2) здобувають у кар'єрах;</p> <p>3) використовують у будівництві, при виготовленні посуду, цегли, фарби</p>

Технологія «Вузлики»

Основа цього методу - розв'язування завдань із логічним навантаженням. Розвиває кмітливість, увагу, спостережливість.

Урок української мови в 3 класі

Тема: Власні і загальні іменники. Велика буква у власних іменниках.

1. Закресліть у цьому рядку шість літер таким чином, щоб літери, які залишаються (без зміни своєї послідовності), склали б добре знайоме вам слово.

Шіимсетньнлііткер.

2. Із букв слова Барабан складіть і запишіть слова.
Поставте до них питання.

Барабан, раба, раб, бар, рана, араб, баба, баран, бра.

Вивчення нового матеріалу

Урок математики в 1 класі

Тема: Нумерація чисел в межах 100

Учням пропонується розгадати загадку.

Притаїлася під тином

І проходу не дає,

Всіх кусає без розбору,

Нікого не признає.

Завдання: Розмістити фігури так, щоб кожне наступне число було більше на 3 від попереднього, і записати відгадку.

Актуалізація опорних знань



Метод «Стратегії невеличких груп»

Найсуттєвішим є розподіл ролей: "спікер" – керівник групи (слідкує за регламентом під час обговорення, зачитує завдання, визначає доповідача, заохочує групу до роботи), "секретар" (веде записи результатів роботи, допомагає при підведенні підсумків та їх виголошенні), "посередник" (стежить за часом, заохочує групу до роботи), "доповідач" (чітко висловлює думку групи, доповідає про результати роботи групи). Можливим є виділення експертної групи з сильніших учнів. Вони працюють самостійно, а при оголошенні результатів рецензують та доповнюють інформацію

Урок основ здоров'я в 2 класі

Тема: Правила дорожнього руху

1. Об'єднуємо учнів у групи по 3-4 учні:
 - пасажери;
 - пішоходи;
 - працівники ДАІ.
2. Завдання кожній групі:
 - для пасажирів пропонується така ситуація: в автобусі сидять діти, зайшла старенька бабуся, дітям далеко їхати, вони втомилися. Як повести себе в даній ситуації?
 - ситуація для пішоходів: ми запізнюємося на поїзд, але треба повернутися назад. Як ви будете поводитися в цьому випадку?
 - ситуація для працівників ДАІ: з поданих дорожніх знаків вибрати ті, які найчастіше зустрічаються, і ті, які треба знати всім. Пояснити все про ці знаки
3. Групи обговорюють свої ситуації, розподіляють ролі.
4. Кожна група розігрує задану ситуацію.
5. Спостерігачі вносять свої пропозиції, доповнюють.
3. Підводяться підсумки. Представник від кожної групи розповідає:
 - як поводитися в транспорті;
 - як переходити дорогу;
 - які дорожні знаки треба знати.

Актуалізація опорних знань

Підведення підсумків уроку

Урок читання в 2 класі

Тема: Ходить гарбуз по городу

Дітей об'єднані в групи «родичів гарбузових». Це можна зробити жеребкуванням. Який овоч дитина витягне із кошика, до такої групи й буде належати. Потім серед усіх учнів вибрали хлопчика-гарбуза, ведучого і кулінарів. Діти одержали домашнє завдання: навчитися читати пісеньку в особах та підготувати невеличкий виступ про свого героя: гарбуза, диню, огірочка та інших. За бажанням діти можуть підготувати костюм або малюнки до своєї пісеньки.

Група кулінарів готує виступ про страви, які можна приготувати з гарбуза, та про його цілющі властивості.

Метод «Групування»

Є стратегією навчання, яка спонукає учнів думати вільно та відкрито на певну тему. Вона націлена передусім на стимулювання мислення про зв'язки між окремими поняттями. Групування може бути використане на будь-якому етапі уроку.

Урок природознавства в 2 класі

Тема. Пристосування рослин до життя

Вчитель: Діти, я вам хочу нагадати, що на Землі рослинами живляться багато рослин, люди використовують рослини не тільки культурні. Які самі вирощують, а й дикорослі – як їжу, ліки, корм для тварин. Чому ж рослини не зникають? Чи можуть вони самі захищатися від знищення? Обговорітьце в групах та висловіть всі можливі варіанти захисту.

Відповіді кожної групи я буду записувати на дошці.

Мотивація навчальної діяльності



Урок природознавства в 2 класі

Тема. Жива і нежива природа

Як ви думаєте, що таке природа?

Діти називають все що на їх думку належить до природи.

природа

Мотивація навчальної діяльності

Література

1. Баханов К.О. Інноваційні системи, технології та моделі навчання історії в школі: Монографія. – Запоріжжя: Просвіта, 2000.
2. Матвієнко П.І. Орієнтир на освітні технології// Педагогічні технології: Досвід. Практика. Довідник. – Полтава: ПОІППО, 1999.
3. Пометун О., Пироженок Л Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід. – Київ, 2002.
4. Сиротюк Г.О. Сучасний урок: інтерактивні технології навчання. – Харків: Видавнича група «Основа», 2003.
5. Телячук В., Лесіна О. Інноваційні технології навчання в початковій школі. – Вінниця, 2004.

Зміст

Передмова.....	3
----------------	---

Інтерактивні технології та методи , приклади їх застосування.....	5
Література.....	27